

10 CENTIMS
lo número

He anat ab un peregrí
molt guapet y ben plantat,
fent gran broma pel camí...
pero desde que he arriuat
no faig rés mes qu' escupí.

CRÓNICA DE LA SETMANA

Los peregrins son ja, casi tots, cadascú á casa seva sens altra novetat qu' algun inofensiu xiulet y la desilusi6 del que va creyent veurer una cosa y 'n veu un altra.

Un me deya ahir:—Sr. Estudiant, cregui que al entrar á Roma vaig quedar gelat, jo 'm pensava veurer una ciutat diferenta de las otras, ab lo sello d' aquella Roma que 'ns pintan del temps de Tiberi, y 'm va semblar que 'm trobava á Barcelona per allá á la volta de 'n Cirés. Al papa casi no 'l vaig auvirar puig ab la muni6 de gent que hi havia, no mes vaig veurer las estrellas d' una trepitxada que 'm clavar lo rector de Cadarniu, que se li calcula un pes de nou arrobas.

A un vehí li vaig encarregar unas fotografias del arch de *Trajano* y me 'n va da una del arch de Triunfo de Barcelona que, á la quenta, allí també 'n venen.

Be... lo cert es que la peregrinaci6 ha tornat sense desgracias majors, de lo que 'ns alegrém de deb6... que lo Sr. Marqués ha fet un mérit mes pera guanyar la gloria del cel, que may be malament, puig si hi va abans que nosaltres sempre potser que 'ns recomani á la misericordia divina encara que siga sols per all6 de ser de la terra.

* *

Ja ha tornat la comisi6, que, com ja saben, va anar á Madrid per veurer de destorbar la aprobaci6 dels tractats. Segons informes, van sortir molt ben impresionats de la Cort, pero jo crech que malsaguanys quartos que van gastarse en lo viatge; porque lo Govern farà lo que li sembli, y ja veurán com li semblará que s' han de aprobar los tractats, y qui no li agradi que ho deixi.

No es aixís com s' havia de portar la cosa; aquest es un sistema que no dona may bons resultats; sense mourers de casa podian fer protestas mes imponents que no enviar una comisi6 á ferla petá una estona ab lo ministre.

Ja veurán com á pesar de la visita seguirán las cosas com s' havían proposat los que tenen al seu cárrech lo cuydado de fernos felissos.

* *

Com que en aquí tot se fa bé, porque de previsors ho som, mal 'ns está'l dirho, lo diumenge á la tarde va haverhi en la guardarropía del Palau de Bellas Arts un xibarrí que talment semblava que hi hagués arriuat 'n *Pedel6*.

¡Quin batiburrillo! Jo per recullir un bast6 que 'm costava una pesseta, varen cuydar á reventarme... ¡Oh! y al últim vareig desistir porque ja 'm costava vuyt trepitxadas y encara no hi era á mitj camí.

Una senyora de mitja edat va perdre una sabata que diu qu' era com haverlas perdudas totas dugas.

De rellojtes, carteras y otras lleminaduras d' aquestas, calculin si se 'n devían evaporar... sort qu' ara ab los tractats ab Alemania tot aix6 ho tindém per cap diner y 'ls escuras haurán de fer lo que tindrán de fer los cómichs abans de poch: cambiar d' ofici.

Y no haventhi escuras, sobrarán los del ordre.

ESTUDIANT.

Moléculas

LA Pauleta Caricornia
sempre mira de regull
y plora sols ab un ull
perque es b6rnia.

En Perico qu' es un plaga
cada día pren café
y diu sempre «no prenc ré»
perque 'l paga.

Lo gendre d' en Pere Ranco
un jorn va dí al seu nevot
que 'l seu sogre no hi es tot,
perque es manco.

J. MIRALLES

PRESENT DE PATJE SURT CAR

(Traduht del turch)

Un pagés va fer lo present d' una llebra á l' Hodjá y aquest lo rebé ab molta amabilitat y junts menjaren á taula la llebra ab sopa.

L' altra setmana torna 'l pagés á casa l' Hodjá.

—Quí sou?—los pregunta.

—S6 l' home qu' us va portar la llebra.

Y ans d' acabar ja 'l feu entrar al menjador.

L' altra setmana 's presentan tres ó quatre pagesos.

—Quí sou?—los pregunta.

—Som los vehíns de l' home qu' us va portar la llebra.

L' altra setmana compareix tot' una colla.

—Quí sou?—los pregunta.

—Som los velíns dels vehíns de l' home qu' us va portar la llebra.

—Entréu, entréu.—los respon l' Hodjá, y 'ls posa á taula una escudella ab aygua clara.

—Qu' es aix6?—digueren tots al tastarho.

—Jo us diré: es lo caldo del caldo de la sopa de la llebra.

PRIMAVERA

A m' aymía.

JA ha arriuat la Primavera,
o temps herm6s ja es aquí;
á milers las poncelletas
obran son capull diví.

Pel camp gayas flors cimbren
y s' engalana ab verdor,
tot floreix ¡oh, vida mía!
fins ha florít lo meu cor.

Ja la blanca papallona
las rosas passa besant,
tot es cant y poesía,
tot es bell, sublim y gran...

Sota l' ombra d' un gros roure
assentats hi ha dos aymants,
y 'ls aucells folls d' alegría
los saludan ab sos cant.

¡Qu' hermosa es la Primavera
tot rient plé de verdor...
estimemnos, vida mía,
estimemnos de tot cor.

F. DEULOFEU.

UN REMEY

I

MARIT meu no sé 'l que 'm passa
Fa temps que no 'm trobo bé—
—Donchs ¿qué tens prenda?

—No ho sé.
—¿Qu' es estrany! ¡Be estás prou
—¿Si? Desde que estich així (grassal)
jo crech que no 'm trobo bona
/si m' amagris!

—Calla donal
¡vaya una cosas de di!
Jo estich mes malalt que tú
y veus, reparo que 'm queixo
més d' ensá que m' amagreixo...
—¿Vols dir noy?

—N' estich segú.
—A mi no 'm passa 'l neguit.
—Y á mi m' aumenta 'l dolor.
¿anem á veure al doctor?
—Vaija anemhi, ja ho has dit.

II

Senyor doctor, Deu lo quart.
—Molt servidor de vostés.
—Si per cas no li fá res
parlarém un rato apart.

Elvira, ja torno aviat
per are estiga't aquí
tú entrarás després de mi
—Fes lo que 't sembli, Bernat.

III

—Vosté ha vingut...

—Perque 'm miri:
Jo estich molt mal: ja ho pot creure
ab això, doctor, á veure
si acaba ab lo meu martiri
—¿Y qué li fa mal?

—No sé.

Jo no mes sé que pateixo
que 'm canso, que m' amagreixo,
y que no 'm trobo gens bé.
—¿Sab qu' es molt estrany aixó
y sospito que 'l seu mal
tal vegada es mal moral
mes que físich?

—No, senyó.

—Donguim la má.

—De bon grat.

—Pols débil.

—No es pas estrany;

Doctor ja fa mes d' un any
que sento debilitat

—¿Un any?

—Si, senyor: d' ensá

que 'm vaig casar, cada dia
va en augment la malaltia.

—¡Ja se 'l que té, sant cristiá

Escolti: la seva dona
te bona naturalesa?
Vull dir si es dona d' empresa...
si está grassa, si está bona...

—Si senyor, sembla un badell
y lo seu pit may desdeix.

—¡Es naturall 's coneix
que té carinyo á la pell.

Y digui, digui: vosté
la deu tractar bé...

—A la quenta.

—Y... ¿la té sempre contenta?

—¿Qué vol dir?

—M' explicaré.

Plantejarém la questió:

Ella demana un favor;

¿vosté li fá?

—Si senyor.

—¿Ab gust?

—De vegadas, no.

—¿Donchs per qué li fá?

—Perque

no s' enfadi.

—Desde avuy

endavant, ja ho sab, no vuy
que li fassi may mes ré.

—Ella 's posará á plorar:

dirá qu' aixó no es de lley.

—Res, fill meu, aquet remey

es 'l que l' ha de curar.

Y per evitá altercats

entre marit y muller

lo millor que poden fer

es dormir ben separats.

—Ho faré pró... ¡no ho divulgui!

¡Ayl are penso qué á fora

s' está esperant la senyora;

li diré qu' entri.

—Com vulgui.

IV

—Doctor...

—Senyora...

—M fá falta

un remey.

—Está molt bé:

¡aixís digui que vosté

deu saber qu' está malalta!

—Ja veurá... sento un fatich

ja fa temps...

—¿Que te desgana?

—No senyor.

—¿Y dormi!

—Molt plana.

—Veyám, acostis un xich.

Pols exaltat.

—Jo diria!

Desde 'l jorn que 'm vaig casar.

lo meu senyó 'm fá exaltar
quassi quasi cada dia.

—¿Que potser te algun disgust?

¿la tracta bé 'l seu espós?

¿es complert, es obsequiós?

¿viure ab éll, li dona gust?

—Lo meu marit fá 'l que pot

per tenirme ben contenta

pero jo...

—¡Vaja, á la quenta

éll es un pobre xicot!

Lo mal de vosté ja 's veu

qu' es tot al revés del altre;

ab aixó, l' hem de combatre

perque no prengui mes peu.

—¿Qu' haig de fer?

—Di al seu marit

(perque 'l seu dolor no aumenti)

qu' es precis que l' acontenti

tant de día com de nit.

—¡Oh á las nits éll vol dormi;

¡si 'l desperto no es de lley

—Nada, filla, aquest remey

es l' únich que hi há, per mi.

¡Ah! escolti: desde avuy día

per' curá el mal de vosté,

recordi que li convé

dormir sempre ab companyia.

V

—Avuy 'm farás 'l liit

á n' el quarto del darrera.

—¡Cá!

—¿Qué dius?

—De cap manera.

—¡Noya, creu al teu marit!

Vull dormir sol: 'm convé

per la salut.

—¿Per xó ho fás

¡ay maré de Deu, quin cas!

¿y donchs jo, com ho faré?

—¡Fes festal ¿aixó t' amohina?

—No puch.

—¡Ay mala negada!

—Si 'l dormir acompanyada

es la meva medicinal!

—¿Que dius?

—Lo que 'l metje ha dit.

—¡Ay, válgam Deu, quin bunyol

A n' á mi 'm fá dormir sol...

¿com s' arregla aquest bullit?

Jo 'm vull curar! y 't faig fé

per 'quet motiu llit apart.

—Donchs jo també 'm vull curar

y per xo no 'm vé gens bé

—Per mes qu' aixó 's discuteixi

noya, may acabarém;

crida á ton cosi y farém

o qu' ell pel cas, decideixi.

EPILECH

(UN ANY DESPRES)

Lo MARIT.—Ja estich curat;
tot 'l mal ja es á passeig;
jo no m' ho creya, pró veig
que 'l dormir sol m' ha probat.

LA DONA.—'L meu cossinet
comprech qu' es mes aixerit
que 'l beneyt del meu marit:
qu' es amable... y qu' es guapet!

Jo li estich molt agraída:

S' ha portat molt be, ja ho crech!

figurintse que li dech,
com aquell que diu, la vida.

Lo Cosí.—M' estich aquí

ja fa dotze mesos justos

ella 'm dona tots 'ls gustos

y éll s' ha enamorat de mí.

'M tractan á cos d' rey

y ho trobo molt natural,

perque ¡alguna cosa val

servir un any per remey!

O CLIME OILL.

LO PACIFICADOR

—Vaja... deuse las mans; lo qu' hagi estat hagi estat y... ho reventarém tot.

L' ART EN ESPANYA

Molt llorer y pompa vana
pero molts badalls de gana.

† Si del quadro 'n vuy menjá,
ja se sab... l' haig de rifá.

actor
D' aplausos no 'n vulguéu mes;
pero poch... molts poch calés.

estrella
Soch burro, animal, ja ho sé;
pero no 'm falta parné.

Crònica Sevillana

Las firas de Sevilla.—«Literatura malsana».

—Lo carrer de las Sierpes.—«Zaragüeta».

IMPOSSIBLE es que una ploma tan poch autorizada com la meva, pugua donar compte del magnífich y sorprendent espectacle que s' extén per tot Sevilla durant las festas d' Abril.

Centenars de casetas construïdes per l' Ajuntament y llogadas á familias acomodadas d' aquesta capital, donan á las firas un caracter tan alegre y animat, que justament pot donarse á las festas de Sevilla lo nom de ser las primeras d' Europa.

En las casetas aludidas se balla, 's canta, y 's beu molt.

Y aquí está precisament lo clou de la chose. Sense cantar, ballar ó beure, no hi ha festa possible. com no hi hauria teatro sense cómichs, ni corrida de toros sense toreros. Aixó será una veritat de *Pero Grullo*, pero al fi es veritat.

Jo que vaig surtir de Barcelona fugint dels *inglesos*.. ¡No n' he vist pochs per la capital andalusa cridant ¡viva tu mare! ¡ole salerrol! y altrás exclamacions entussiasas y falsificadas!...

Jo, la vritat siga dita, soch catalá de tot cor, pero aquets días fins he olvidat la Rambla de las Flors, las monjetas ab lloillo y 'ls matóns de ca 'n *Culleretas*.

*
**

Lo que mes m' ha xocat ha sigut lo que jo li dich *literatura malsana*, apropiantme 'l titol de l' últim llibre de Pompeyo Gener.

No saben de qué 'ls parlo?

Pues, senzillament, dels lletreros que en las instalaciones de begudas, bunyols y altres *enseres*, adornan las *fatxadadas* per recreo y expansió del foraster.

Buñoleria
Cordobesa
—
Abri—los—ojos.

Ubrin l ull que á la porta y en forma de lletrero está la mostra dels bunyols que 's fan dintre de la barraca.

BINO DE VARDEPEÑAS
DE SUPPE RIOR CALIÁ.

Aquí tenim al célebre compositor *Suppé* convertit en magatzemista de vins. *Rior y Calia* deuen ser los apellidos del esmentat mestre.

MENUO y CARACOLES
DEL TIBAO
CON SARSA PICANTE

El Tibao con sarsa picante... ¿qué 'ls hi sembla?
¿Veritat que pica en escádoi?

No vull cansarlos mes perque fora cosa de may acabar; pero 'ls puch jurar que tinch en cartera uns vint *lletreros* tots pel mateix istil.

¡N' hi ha per llogarhi cadiras!

*
**

Lo carrer de las Sierpes á Sevilla es lo que en Barcelona la Rambla del Mitj, á las 4 de la tarde.

Molts desocupats, molts mal feyners, y en lloch de molts cómichs ó músichs, molts toreros.

Guerrita rossantse ab *Litri*, *Elspartero* saludant al *Chato* y aixís successivament.

No hi ha classes, ni privilegis; 'l que vesteix sombrero cordobés y americana de la llargada d' una hermita, té dret d' encaixar ab las estrellas del art tau-rino.

¡Bon profit los fassi.

*
**

En lo *Gran teatro de S. Fernando* y ab un públich de lo mes distingit s' estrená fa tres días *Zaragüeta* de Vital Aza y Ramos Carrión.

Que l' obra es bona, ja ho han dit tots los periódichs; lo que falta dir y per aixó ho dich jo, que per veure als cómichs de la l'egua que la interpretan no cal pagar tres pessetas per butaca.

¡Per molt menos li surten á qualsevol mortal deu anys de presiri!

JOSEPH M.ª BERNIS.

Sevilla 25 Abril de 1894.

DITXOSOS SONETS

(Aproximació de *idem*)

Si es qu' alguna vegada jo he probat d' explicá en un sonet qualsevol fet, per los catorze versos ¡vátua set! ó m' ha sobrat materia ó m' ha faltat.

En vista de que may m' ha resultat un sonet ben rodó, ben ó mal tret, ¿será per mí impossible fè un sonet? ab amarga expressió m' he preguntat.

No sé, no puch saber d' ahont se 'm pert! Es que prenh mal las midas, y no 'm surt! Y ensopegarho just es un incert! Vejám, contém los versos, si es complert: Un, dos, tres... dotze, tretze. Veyeu? Curt! Vaja, afegintmhi un altre; qu' es amarch! Un, dos... catorze, quinze. Y are es llarch!

JOSEPH OLIVERAS.

SEMBLANSAS

¿EN qué se semblan las sindrias á las personas?

—En que tenen cor.
Y los peus als jardins?
—En que tenen plantas.
Y los arbres als caixals?
—En que tenen arrels.
Y los sastres als ganivets?
—En que tallan.
Y las noyas als quadros?
—En que 's pintan.

JOSEPH REIG

LO MES DE MAIG

 Tot sonríu... montanyas,
 planurias y valls...
 tan bon punt apunta,
 l'hermós mes de maig!

La tendre parella
 d'aucells, ab llurs cants,
 per entre las ramas
 son niu va formant.

Y la papallona
 que va per l'espai
 sobre la floreta...
 corre á colocars.

L'afanyosa abella
 va y ve del panal
 la essencia mes pura
 de las flors robant.

Las tendres ponçellas
 que adornan lo camp,
 poch á poch sas fullas
 van ja desplegant.

Dessota la sombra
 de uns arbres molt alts
 la font hi murmura
 sense parar may.

Del riuhet que corre
 dent vida á los plans,
 sas ayguas brillejan,
 del soi ab los raigs.

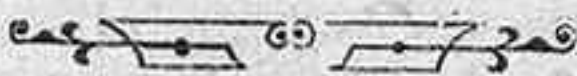
L'alegre pastora,
 contenta y cantant,
 sentada á la sombra
 guarda son remat.

Tot sonríu... montanyas
 planuras y valls...
 tan bon punt apunta
 l'hermós mes de maig!

F. VENTURA LLUHÍ.

CURIOSITATS

La Catarata del Niágara

 L'inmortal Heredia deu á aquest riu del Nort-
 América la mellor de las sevas poesías y enca-
 re que molts altres genis en lo gay-saber s'hagin ins-
 pirat igual que 'l bardo antillá en la majestuositat d'
 aquellas corrents tan magistralment descritas per Cha-
 teaubrian, solsament lo *touriste* pot apreciar ab son
 just valor la grandiositat d'aquella inmensa mole d'

aygua, que, si be no cau de tanta altura, en la célebre
 catarata, com en altres molts del antich y nou
 continent, en cambi lo caudal es sens cap dupte lo
 mes considerable de tot lo planeta.

Desde lo llach *Erié* fins al saltant, lo riu baixa per
 una rápida pendent y á l' instant de la caiguda es, com
 diu l' autor de *Lo geni del Cristianisme*, un mar que
 dividit en torrents 's precipita en un abisme.

Quan aquest maravillós espectacle tenia per teatre
 la selva verge, lo soroll del saltant se sentia á 10 mil-
 llas de distancia; avuy lo remor de las innumerables
 fábricas que fan mourer las ayguas del gran riu, unit
 als continuats xiulets de las locomotoras y al soroll
 natural que llensa un gran poble fabril, ha ofegat en
 part lo clam magestuós del *titá acuátich* que divideix
 lo Canadá dels Estats Units d' América.

L'isla de Cabra (Goat's Island) divideix en dos por-
 cions la catarata; la de la esquerra perteneix al Cana-
 dá y la de la dreta als Estats Units. Aquella de 600
 metros d' extensió te la forma de ferradura; la segona
 es recta desde la vora del riu á la isla.

La primera impressió que produeix la vista del sal-
 tant es la del atontament, tenint que passar molt rato
 pera que lo pensament puga treballar admirant aquell
 espectacle qu' es inútil lo descriurel puig no es possi-
 ble formarsen una aproximada idea.

Un dels fenómenos qu' experimenta la imaginació es
 lo creurer que la *Goat's Island* ha de ser arrastrada
 per la impetuosa corrent y sens volguer fins s' arriba
 á separar la vista de la isla preveient la catástrofe.
 Sobre la cayent de l' aygua 's forman núvols de vapor
 acuátich adornats d' infinitat d' archs Iris y del fons
 puja lo remor de mils trons qu' acaban d' arrodonir
 l' hermós y terrorífich espectacle.

Un petit caminet format en las penyas y á voltas
 sobre estacas, condueix á una torre de 15 metros d'
 alsada que s' aixeca en la vorada de la part del Cana-
 dá. Una petita escala porta fins al peu de la catarata
 tenint que passar per sitis relliscosos que al menor
 descuit poden produhir una catástrofe, puig á mes de
 que la respiració 's fa fatigosa pel vapor d' aygua que
 invadeix l' atmósfera, á cada moment 's desprenen pe-
 dras de la isla que 's va destruint paulatinament, fent
 retrocedir la cascada cap al llach de *Erié*.

Com que fins una época que pot considerarse pro-
 pera han estat desertas las voradas del Niágara no es
 possible apreciar l' importancia del retrocés del sal-
 tant.

Lo gólech *Bakevval* valora que 'l recul de la ferra-
 dura es de un metro per any.

Observacions de Lyell fetas en 1841-42 fan suposar
 que si lo retrocés es de 30 centímetros en igual perio-
 do, e m creu éll, ha necessitat 35000 anys la cascada
 per retrocedir desde las alturas de *Queenstown* redu-
 hint á una meytat l' altura que tenia en aquella remota
 fetxa.

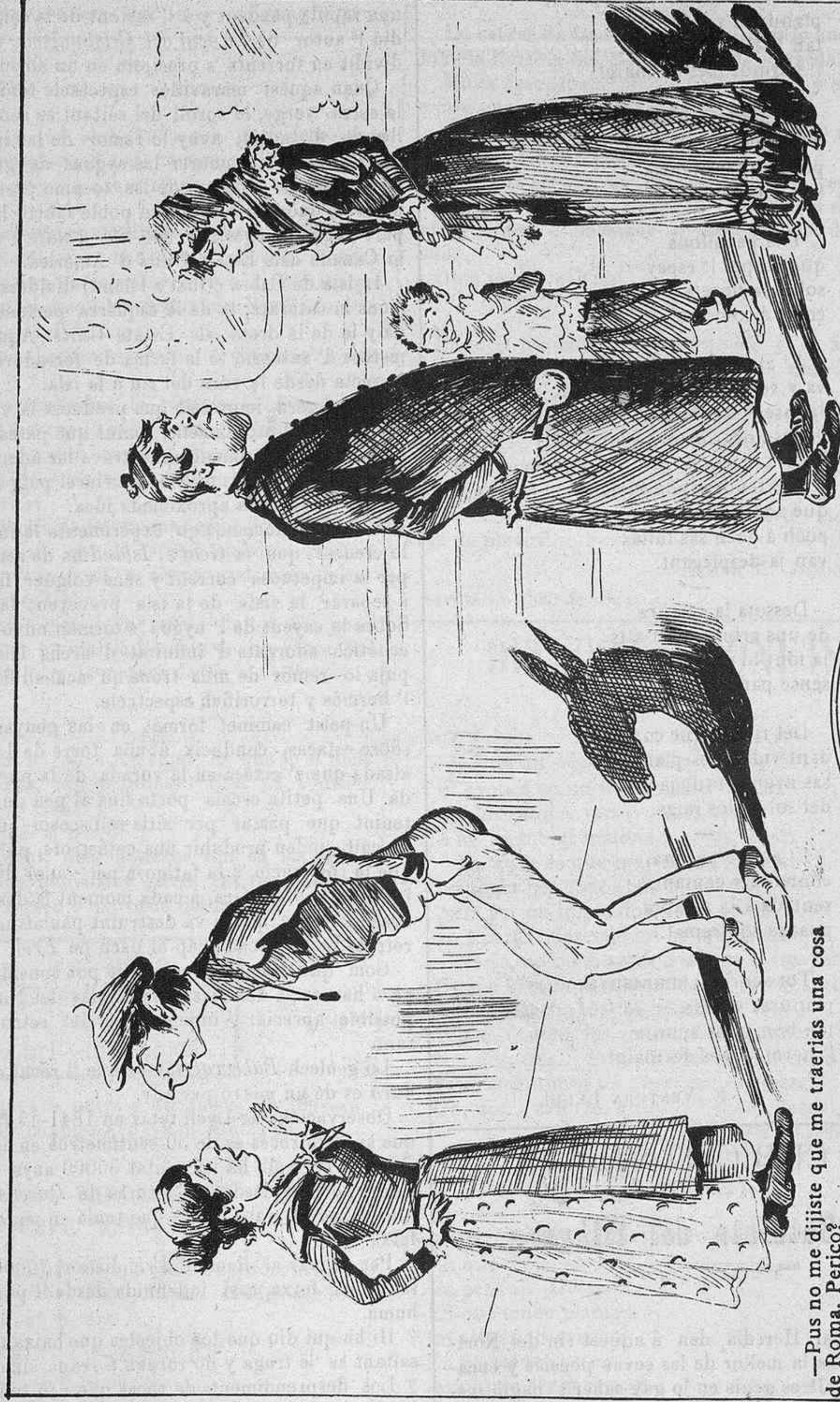
Per arribar al llach d' *Erié* distant 25000 metros li
 falta una fetxa casi indefinida desde 'l punt de vista
 humá.

Hi ha qui diu que los objectes que baixan pel riu lo
 saltant se 'ls traga y no tornan á reapareixer may mes.

Los desprendiments de rocas que van tenir lloch en
 1813 y 1828 varen produhir un gran terremoto en
 tota aquella comarca.

PEPET DEL HORT.

—Pus no me dijiste que me traerías una cosa de Roma, Perico?

—Claro que te la traigo... tan rica como me la llevé.

—Vamos .. déjate de bromas...

Resultat de la peregrinació segons un estadístich.

—Aquell escolá del Baíticanu no me 'l puch treurer del cap.

—Se m' han rifat!.. 'M pensava qui sab lo qu'era Roma... No m' amarrarán may mes.

¡Venimos de Monteleón,
y venimos echando el pulmón;
Loro-lón-Loro-lón-Loro-lón!

Teatros

LICEO

Ja han comensat los beneficis, haventho efectuat la senyora Palombi, y los senyors Urbano y Borri; anunciantse pera avuy lo de la senyora Balleti.

Entre las obras representadas per primera vegada hi figuran *Marina*, que fou regularment cantada y ridiculament vestida, ja que aquells catalans semblavan oriundos de Nápoli.

Ja es estrany que las obras francesas sápigán adaptarlas per complert á sas respectivas localitats y las nostras no.

¿Quare causa?

Il duchino va adoleixer de falta d' ensajos, no obstant feu gala de sa imponderable gracia cómica lo Sr. Urbano.

Lo ball *Coppellia* segueix agradant cada dia mes.

NOVETATS

Extraordinari éxit ha lograt la sarsuela *Los voluntarios*, dels Srs. Irayzoz y Giménez, mercixent los honors de la repeticio varias pessas múscals y logrant verdader entusiasme sas dos últimas escenas que son un teló curt y lo quadro plástich representant la gloriosa victoria que en lo 4 de Febrer de 1860 obtingué lo invicte general Prim en la guerra de Africa.

ROMEA

Lo diumenge passat tingué lloch la 37.ª representació de *Tenorios* ab una magnífica entrada (¿No sent Sr. P. del O?)

En aquest teatro s' están donant los últims beneficis; sent lo dia 14 l' anunciat pera la seva clausura.

Lo del Sr. Bonaplata que tingué lloch lo dilluns, *cosi, cosi*.

La companyia, esceptuant las senyoras Pilar Clemente, Carme Parreño, Galí y los senyors Bonaplata, Labastida y Fuentes, está ja fent *lo paquet* pera anar cap á Sabadell y Tarrassa.

Bon viatge y bona temporada los hi desijém.

TIVOLI

Acertat desempeñyo ha obtingut la tan popular sarsuela *El rey que rabió*, havent merescut favorable acullida la triple debutant Sra. García de Pinedo per sa veu afinada, encara que no molt extensa, pero que deixant apart la cohibició ab que 's trobava á causa del poch temps que treballa al teatro, ne sortí ayrosíssima tan en los difícils cantábils com en los recitats.

La senyoreta Pretel, en lo protagonista, be com la temporada del estreno de dita obra, y acompanyaren notablement lo conjunt los Srs. Banquells, Pinedo, Carbonell, Gamero y Soucasse, encara que abussaren, alguns d' ells, de *morci-llejar* massa sos rôles.

També ha lograt l' aplauso la *Adriana Angol*, distingintse en la protagonista la Srita. Martínez (Joana).

Lo reparto dels demás personatjes nos va semblá que podía haver estat mes acertat, majorment possehint en la companyia un tenor com lo Sr. Alcántara que te una preciosa veu y que en los cantábils de la popular obra de Lecoq hi donaría un gran relleu.

Continua ensajantse *Giroflé-Giroflá* que sabém que la Empresa tracta de que obtingui un notable desempeñyo, en atenció al favor cada dia mes creixent que obté per part de la escullida y numerosa concurrencia que omplena aquest favoregut teatro.

CIRCO EQUESTRE BARCELONÉS

Brillantment ha debu at la numerosa companyia equestre gimnástica, acrobática y cómica del Sr. Alegria havent merescut calurosos aplausos los principals artistas, mercixent nota distintiva per sos especials treballs la hercútea Miss Zulima que ab sens igual facilitat aixeca grans pesos com destrueix cadenas de acer per medi de la contracció de son bras: lo clown rús Olschansky ab sa colecció zoológica, los notables barristas Hernandez, l' equilibrista sens rival Rogers y los acróbatas Pietro, Alexandro y Giovanni (que no son altres que los Briatore) havent millorat extraordinariament desde la última vegada que estaren entre nosaltres, que á pesar de lo molt y bó que s' ha vist en nostra ciutat supera á tots quants artistas los han precedit.

UN CÓMICH RETIRAT.

TEATRO GRAN-DIA

Después de una sinfonía sobre los goigs de Sant Prim, 's posará en escena la comedia en tres actes:

Lo plor de 'n Jeremias

Lo coro: LA PROVIDENCIA amenisarà 'ls entreactes.

Com á fi de festa s' estrenará la pessa de circunstancias catalanas:

DEU TE UN BASTÓ

A las 7 de justicia.

PRIMER * * * CERTAMEN * * * LITERARI

DE

LA TOMASA

Próximament publicarem lo Cartell del

PRIMER CERTAMEN LITERARI

obert en las columnas del nostre periódich.

Sis serán los premis que s' adjudicarán consistentes en altrás tantas magníficas obras d' art, degudas á varis dels nostres mellors artistas, las que s' exposaráu al públich pochos días abans del senyalat per l' abertura dels plechs.

L' ARBRE DE LA VIDA

Brota

Grana

Floreix

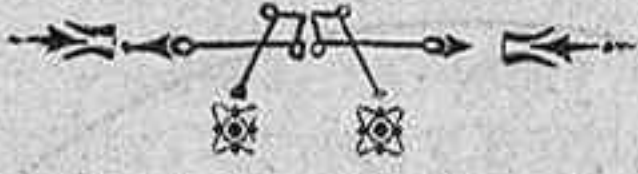

¡Se seca!

1894

PER EXPERIENCIA

A un xicot enamorat
que 'l parer m' ha demanat.

TENS lo cor massa sensible
estimas ab massa ardor.

¿Que no veus que 'l teu amor
es un amor impossible?

Plé d' il·lusions y d' afanys
ton ser d' estimar no 's cansa;
pró estimas sense esperança...
¡Semblas un noy de quinze anys!

Carregat d' intencions bonas,
per du obert lo cor 't perts...
No sabs que ab 'ls cors oberts
hi jugan totas las donas!

Torments 'ls teus sómnis son
y somias nit y día...

Per qui, com tú, tant somia
es molt aburrit lo mon.

T' causava dol y esglay
d' ella tanta indiferencia...

Las donas—per experiència—
no 's deixan entendre may.

Avuy ja no t' escatima
son amor; t' ha dit que sí...

Aixís y tot, creume á mí,
com tú á n' ella, no t' estima.

Lo que 't dich t' es molt sensible;
pró, al dirtho, 't faig un favor.

¿Que no veus que 'l teu amor
es un amor impossible?

Tots, tots 'ls teus pensaments
li dedicas á tota hora,
y ella potser quan ets fora
del devant, no hi pensa gens.

Glatint d' amor tú vols viure
sempre enamorat aixís,
y ella potser dalt del pis
tas cartetas la fan riure.

La teva ánima viu presa
á la seva voluntat,
sense haver tú calculat
que potser ja está promesa.

Per ella daries tú
la sort, fins la vida téva...
No daría ella la séva
ni per tú, ni per ningú!

Tú sempre de bona fé
tot li dóns, tot li confias...
Ella, desqués de tants días,
¿que 't confia y dona?... Ré!

Que 't serveixi d' experiència:
L' home qu' está enamorat
es un ximple... y s' ha acabat.
Tréu, donchs, noy, la consecuencia.

No vulgas ser tan sensible;
no estimis ab tan ardor...
¿Que no véus que 'l teu amor
es un amor impossible?

PEPET DEL CARRIL.

Pera lo dissapte 5 del corrent
anuncia son benefici en lo teatro
Lope de Vega (Rosal, 31) D. Joseph
Morante, sóci de la distingida so-
cietat «Foment de la Barriada de
S. Antoni», lo quí té lo honor de
dedicarla á la mateixa.

Forman part de la funció escullida, lo drama *Las Eurás del Mas*, la sarsuela *Et gorro frigio* y la pessa *Sense argument*.

Donat lo extraordinari de la funció y las simpatías que lo beneficiat té entre sos companys, preveyém una magnífica entrada.

La Societat Coral «Campestre» del Hospitalet del Llobregat va lluhir lo seu garbo lo dia 22 del corrent posant en escena *Lo Sublime en lo vulgar* y *Un cop de telas*.

En un intermedi, lo coro va cantar ab molt salero una escullida pessa.

En lo desempenyo de las obras rallá á gran altura don Fortunato Prats interpretant lo paper de Ricardo en lo drama, sent perfectament secundat per la *troupe* que ho va fer be, de debó.

En la pessa s' hi lluhiren lo Sr. Prats (P.) y la Srta. Sala.

Ha sigut publicat ja lo fallo que lo Jurat calificador de 'l *Certamen literari* ha organísat per la societat coral «Erato» de Figueras.

Lo reparto de premis tindrà lloch en los salons de dita Societat lo dia 5 del present mes de Maig.

Diumenge se celebrará en lo saló de Llotja la festa dels Jochs Florals.

Qui van dir qu' havia de guanyar l' Englantina?

Respecte al cólera en Portugal sembla que los metjes tenen opinions encontradas.

Fora de lo procés del inglés, sempre las hi tenen prou.
Si t' encerto, t' endevino!

Cara-ancha ha sofert una *coquida*.

Lo poble espanyol n' está sufrint cada día y no s' hi dona importancia.

Y aixó que las feridas son mortals per necessitat.

Lo entarugat del carrer de Pelayo també sembla que n' ha sufrert moltes de *cuquidas* perque alló es la cara d' un garbat.

No hi ha cap concejal que vulgui girar los ulls misericordiosos envers aquella concurreguda via.

La Publicidad torna á posar ninots en la primera plana.
Donchs, va be... Jo n' ompliria las quatre caras y res de text.

No guanyaria poch...

S'ha posat á la venda en lo kiosko de Tasso la nova edició de *L'últim grahó*, celebrat monólech del malaguanyat actor y autor D. Lleó Fontova.

Q. E. P. D.

Com que ab la marxa que portan los estrenos de pessas en lo Teatro Romea tenen trassas d'una verdadera invassió, esperarém que hagin sortit totes per parlarne *en globo*.

Lo Sr. Blasco Ibañez ha perdut la partida, á pesar d'haverlo posat á la *sombra*.

Aquest cop, confessém que nos havém enganyat de mitx á mitx.

Qui vagi depressa que prengui lo tranvia de circumvalació y un hora ú altra haurá dat la volta á la ciutat;

A la ciutat;
es probat.

A la presó de Chinchón un boig va disparar contra l'arcalde y un sargento de la guardia civil.

Després s'va suicidar.

Sent boix, no s'havía de matar, al revés, s'havía d'absoldrer.

En la Merceria del N.º 24 del carrer del Conde del Asalto, están de venda, á deu céntims, unas sorpresas que cridan l'atenció. Dins d'una carpeta hi ha un paper completament blanch cubert per un altre del mateix color y basta colocar abdós papers en una petita cantitat d'aygua que tot just los cobreixi apretant sumament ab las puntas dels dits, perque als pochos segons apareixi en lo paper central una hermosa fotografia.

Ditas sorpresas son fabricadas per lo acreditat fotógrafo A. Ferrepiere del carrer Pelayo, n.º 10.

En lo certamen de Figueras ha obtingut lo premi al millor monólech, nostre estimat company de Redacció D. Joseph Barbany (Pepet del Carril) per son monólech festiu *D' estudi*. Lema: *¡Pobre mestre!*, aixís com un accésit al primer premi, de tema lliure, per sa poesia: *—Nostre pá.* — Lema: *Guanyarás lo pá ab la suor, etc* (Deu).

Rebi l'amich Barbany nostra coral felicitació.

Un altre triunfo acaba d'obtenir nostre amich lo notable jurisconsult D. Joseph M.ª Vallés y Ribot en lo procés que per atachs al dogma católich ha tingut lloch en Girona, havent lograt son defensat D. Alejandro Lopez veredicte absolutori.

Ja sabém qui haurá de tornar á pendre tila y ja cal que 'ns preparém á llegir algun esquellot escrit per lo articu-
tista envejós y buscarahóns.

AVIS IMPORTANT

Preparém un número extraordinari dedicat exlussivament, per lo que respecta á la part artística, á la Exposició de Bellas Arts, que ja 'ls dich jo que se 'n lleparán los dits.

Aixó si, será tractat de barrila perque del modo que va creixent LA TOMASA, n' estém molt.

Preparintse.

Semáforo

Vigia de LA TOMASA

Pel O. E.—Vents colérichs ab horisont calitxós per la frontera portuguesa.

Nort.—Remors de Guernicaco Arbola desde primers de Juliol á primers de Setembre ab fortor de pinyas y bolets.

Sur—Brisas riffenyas y senyals de pedregada seca per la part de Melilla.

Este.—Lo *barómetro* senyala baixa d'arancels pel cantó de Fransa y Alemania.

Se temen molts temporals per tota la superficie de la mar Salada.

Telegramas

En motiu de las neus de la plana de Vich y las pedregadas de Malgrat, la línea no funciona be, veyentnos privats de los nostres telegramas.

CORRESPONDENCIA

'S publicará lo de: J. T. R., Pelma, Lluís Salvador, J. Ventura, E. Call, S. Bonavia, Solrac Itram, J. Torres T., M. Gardó Ferrer, N. Bas.

Algo de: J. Pujadas, F. Arólas.

J. Vallsmadella: *¡Massa teca!*—Joan y Pao Castany: *¡M'vo creurer?* No escrigui; consell d'amich.—Jaume Asols: *gracias*, pero no val la pena.—Joan del Portalet: per fer poesias ha de comensar per tenir oido, y vosté... ja 'm pot entendre.—Bernabé Llorens: *Pulintho mes, podria anar.*

Lo que no contestém, es que no vá.

A. FERRER Y CODINA

La tornada de 'n

GARROFA

Ó RECORTS DE MELILLA

Casi diálech estrenat ab molt bon éxit en lo teatro Romea la nit del benefici de don H. Goula, lo dia 2 Abril 1894.

PREU: 1 RAL

—Fassinme lo favor de buscarme un marit...
creguin que 'm convé.

SECCIÓ DE TRENCA-CLOSCAS

XARADA

Es una vocal primera,
dos invers metall preciós,
part del cos humá tercera
y prima dos y derrera
lo que respiran las flors.

JOSEPH COSTA.

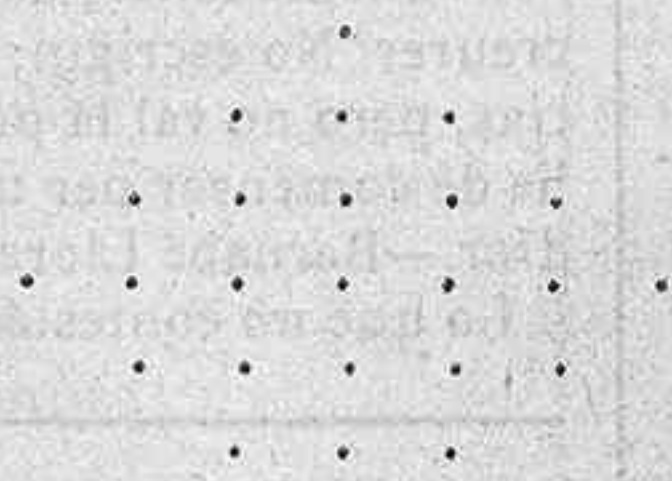
TRENCA-CAPS

D. Ernest Pou Sallent
Sils.

Combinar ab las lletras d' aquest sobrescrit lo nom d' un poble catalá.

PEP GALLEDA.

ROMBO

Sustituir los punts per lletras de manera que llegits vertical y horisontalment dongui per resultat: 1.ª ratlla: Consonat; 2.ª: Carrer de Barcelona; 3.ª: Idem; 4.ª: Poble catalá; 5.ª: Parente, en diminutiu; 6.ª: Adverbi; 7.ª: Vocal.

R. B. y VILA.

GEROGLIFICH

A D A

LL. GUIZÁN Y G.

SOLUCIÓNS

À LO INSERTAT EN LO NÚMERO 296

Xarada.—*Se re-na-ta.*
Trenca-caps.—*Paris, Roma, Londres.*
Sinonimia.—*Roch.*

Lit. Barcelonesa de Ramón Estany
= 5, Sant Ramón, 5—BARCELONA =

LITOGRAFIA BARCELONESA
DE

RAMON ESTANY
—5, SANT RAMÓN, 5.—Barcelona—

En dit establiment se fan, á preus reduhidissims y ab la major promptitut, tota classe de impresos com son tarjetas, facturas, memorandum, sobres, membrets etc., etc.

També se trovará un assortit inmens de cromos, propis pera anuncis industrials, menús, programas, etc., etc.

Gran especialitat en carnets pera reunions y societats.